

**МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

Мінагрополітики

вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001

тел. 226-25-39, факс 278-76-02

web: www.minagro.gov.ua

код ЄДРПОУ 37471967

e-mail: info@minagro.gov.ua

**MINISTRY
OF AGRARIAN POLICY AND
FOOD OF UKRAINE**

Minagropolicy

24, Khreshchatyk str., Kyiv 01001

tel. +380-44/226-25-39

fax +380-44/278-76-02

web: www.minagro.gov.ua

e-mail: info@minagro.gov.ua

22.02.2019 № 37-13-7/4883

На № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

Про погодження проекту постанови
Кабінету Міністрів України

Міністерство аграрної політики та продовольства України направляє на розгляд та погодження проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення».

- Додатки: 1. Копія проекту постанови КМУ на 6 арк. в 1 прим.
2. Копія пояснювальної записки на 4 арк. в 1 прим.
3. Аналіз регуляторного впливу на 13 арк. в 1 прим.
4. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.

Заступник Міністра

В. Топчій

**МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

Мінагрополітики

вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001
тел. 226-25-39, факс 278-76-02
web: www.minagro.gov.ua
код ЄДРПОУ 37471967
e-mail: info@minagro.gov.ua

**MINISTRY
OF AGRARIAN POLICY AND
FOOD OF UKRAINE**

Minagropolicy

24, Khreshchatyk str., Kyiv 01001
tel. +380-44/226-25-39
fax +380-44/278-76-02
web: www.minagro.gov.ua
e-mail: info@minagro.gov.ua

22 лютого 2019 року

ДОВІДКА

У зв'язку з відрядженням в.о. Міністра аграрної політики та продовольства України О.В. Трофимцевої та відповідно до тимчасового розподілу обов'язків в.о. Міністра між заступниками Міністра, які вони здійснюють у разі його відсутності, затвердженого наказом Мінагрополітики від 11 січня 2019 року № 9 (у редакції наказу Мінагрополітики від 11 лютого 2019 року № 46), виконання обов'язків Міністра 22 лютого 2019 року покладено на заступника Міністра аграрної політики та продовольства України Топчія Володимира Миколайовича.

Заступник директора Департаменту
забезпечення роботи Міністерства
начальник відділу організаційного
забезпечення Міністерства

[Signature]
О. Войтович

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ**ПОСТАНОВА**

від _____ № _____

Київ

Про затвердження Правил утримання та збереження поєзахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення

Відповідно до абзацу другого частини сьомої статті 37¹ Земельного кодексу України Кабінет Міністрів України п о с т а н о в л я є:

Затвердити Правила утримання та збереження поєзахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення, що додаються.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ № _____

Правила
утримання та збереження полежахисних лісових смуг, розташованих
на землях сільськогосподарського призначення

1. Ці Правила визначають процедуру утримання та збереження полежахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення.

2. Земельні ділянки під полежахисними лісовими смугами, які обмежують масив земель сільськогосподарського призначення, передаються у постійне користування державним або комунальним спеціалізованим підприємствам або в оренду фізичним та юридичним особам (далі – землекористувачі) з обов'язковим включенням до договору оренди землі умов щодо утримання та збереження таких смуг і забезпечення виконання ними функцій агролісотехнічної меліорації.

3. Землекористувачами проводяться заходи для підвищення меліоративної ефективності, продуктивності та біологічної стійкості полежахисних лісових смуг на основі матеріалів лісовпорядкування з особливостями агролісомеліоративного впорядкування (далі – лісовпорядкування) або обстежень комісією з метою виконання невідкладних заходів у пошкоджених, малоєфективних, зріджених, відмираючих насадженнях, які втрачають свої захисні функції.

Комісія утворюється за рішенням землекористувачів. До складу комісії входять представники органу місцевого самоврядування, землекористувача та державного спеціалізованого лісозахисного підприємства. Для обстеження насаджень у межах природно-заповідного фонду до складу комісії включається також представник обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, а на території Автономної Республіки Крим – органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища.

Інформацію про утворення такої комісії землекористувачі надають територіальним органам Держекоінспекції.

За результатами обстеження складається акт з визначенням характеристики лісомеліоративного стану насаджень і необхідних заходів відповідно до цих Правил, який затверджується органом місцевого самоврядування.

Для проведення заходів, пов'язаних із заготівлею деревини, землекористувачем видається лісорубний квиток в установленому порядку.

У процесі ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації, а також у разі, коли стан насаджень загрожує життю, здоров'ю громадян чи майну громадян та/або юридичних осіб, видалення насаджень здійснюється негайно з подальшим оформленням акта та лісорубного квитка протягом місяця від початку рубки.

У разі проведення заходів, пов'язаних із заготівлею деревини у насадженнях, не запроектованих лісовпорядкуванням, землекористувачі повідомляють про це орган виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, обласну, Київську та Севастопольську міські держадміністрації.

4. Лісовпорядкування полежахисних лісових смуг забезпечує отримання характеристики лісомеліоративного стану насаджень та розробку комплексу заходів для продовження строку їх експлуатації і проводиться за такими додатковими показниками:

- вид;
- площа, довжина, ширина, кількість рядів;
- головна порода,
- конструкція;
- віковий період;
- лісівничо-меліоративна оцінка.

5. Види полежахисних лісових смуг в залежності від їх розміщення та призначення:

полежахисні (поздовжні і поперечні) по межах полів в рівнинних умовах, найбільш ефективні – продувні, ажурні, ажурно-продувні, з 3-6 рядів, шириною від 7,5 до 15,0 метрів;

стокорегулювальні на схилах більше 3°, найбільш ефективні – ажурні, шириною від 12,5 до 15,0 метрів;

прияружні уздовж брівки яру або вище його вершини, найбільш ефективні – щільні, шириною від 12,5 до 21,0 метрів;

прибалкові уздовж брівки балок, найбільш ефективні – щільні, шириною від 12,5 до 21,0 метрів;

придорожні уздовж польових доріг, найбільш ефективні – щільні;

садозахисні по межах садів, розсадників та виноградників, найбільш ефективні – ажурні, продувні, з 2-4 рядів шириною від 3 до 12,5 метрів;

інші лісові смуги у складі кольматуючих, приканальних, затишкових, прифермських, меліоративно-кормових, протиерозійних і донних захисних лісових насаджень, найбільш ефективні – щільні.

6. Ширина лісової смуги у віці до 30 років визначається як сума ширини міжрядь та двох її закрайок, а старшого віку – за проекціями крон узлісних дерев.

7. Головна порода у мішаних насадженнях повинна складати не менше 50 відсотків здорових дерев. До здорових відносяться дерева, які мають в кроні не більше 10 відсотків сухих гілок. Насадження з наявністю здорових дерев 25 і менше відсотків відносяться до загиблих.

8. Конструкція лісових смуг характеризує вітропроникність поздовжнього вертикального профілю насадження та поділяється на:

щільні, з відсутністю просвітів або їх незначній наявності, до 10 відсотків, у всьому поздовжньому вертикальному профілі;

ажурні, з наявністю рівномірно розповсюджених просвітів у всьому поздовжньому вертикальному профілі від 15 до 35 відсотків;

продувні, з наявністю просвітів понад 60 відсотків у нижній і до 10 відсотків у верхній частині поздовжнього-вертикального профілю;

ажурно-продувні, з наявністю просвітів понад 60 відсотків у нижній і від 15 до 35 відсотків у верхній частині поздовжнього-вертикального профілю.

9. Вікові періоди насаджень встановлюються в залежності від переважаючої породи та її віку:

перший (молодняки) – до утворення суцільного намету деревостану;

другий (середньовікові) – період формування необхідної конструкції насаджень;

третій (пристигаючі і стиглі) – період підтримки необхідної конструкції і життєздатності насаджень.

10. Лісівничо-меліоративна оцінка визначається за показниками:

насаджень другого і третього вікових періодів відповідного виду, оптимального розміщення і складу деревних і чагарникових порід, біологічно стійкі, не потребують будь-яких господарських заходів - 5;

насаджень другого і третього вікових періодів відповідного виду та складу порід, біологічно стійкі, потребують догляду за головною породою, підтримання чи формування конструкції - 4;

насаджень другого і третього вікових періодів відповідного виду, невдалого розміщення і складу порід, ослаблені, потребують часткової реконструкції для відновлення протиерозійних та інших меліоративних функцій - 3;

насаджень всіх вікових періодів загиблі або ті, що відмирають мають незадовільний склад, стан та розміщення і перестали виконувати протиерозійні та інші меліоративні функції, потребують проведення заходів з лісовідновлення - 2;

насаджень першого вікового періоду, які на момент обстеження ще не виконують протиерозійні та інші захисні функції, можуть потребувати агротехнічного догляду і доповнення - 1.

11. За результатами лісівничо-меліоративної оцінки лісових смуг з метою поліпшення їх якісних показників, біологічної стійкості і меліоративної ефективності проводяться заходи:

зріджування в процесі рубок догляду в насадженнях першого, другого та третього вікових періодів;

рубки, пов'язані з реконструкцією;

створення (відновлення), агротехнічний догляд та доповнення;

збереження від пожеж, незаконних рубок, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу;

захист від шкідників і хвороб.

12. Рубки догляду в насадженнях першого вікового періоду спрямовані на покращення умов росту головних порід шляхомвилучення з насадження частини супутніх порід або їхніх гілок, що затіняють головні породи. Для формування продувної та ажурної конструкції смуг обрізають (на висоту до 1 метра, але не більше третини загальної висоти) нижні гілки дерев головних і супутніх порід. За необхідності рубки догляду повторюють через 3-5 років.

13. Рубки догляду в насадженнях другого вікового періоду спрямовані на остаточне формування складу насаджень і створення в них потрібної конструкції. Вилучаються повалені, сухі, усихаючі, пошкоджені і пригнічені дерева, а також супутні породи, які заважають росту головних (в однорідних насадженнях - гірші дерева, які заважають росту кращих) та омолоджують чагарники. У крайніх рядах вирубують нахилені дерева, які збільшують проектну ширину смуги.

Під час формування продувної конструкції на залишених деревах зрізують гілки до висоти 1,5-2 метри, а також вирубують поросль пнів і чагарників. При формуванні ажурної конструкції чагарники залишають лише в узлісних рядах.

Чагарники в насадженнях омолоджують один раз на п'ять років, за один прийом вилучають до 50 відсотків чагарників.

Чергові рубки догляду проводяться за необхідності через 5-7 років.

14. Рубки догляду в насадженнях третього вікового періоду проводять з метою збереження сформованих конструкцій в лісових смугах і підтримки їхньої життєдіяльності і довговічності. Видаляють повалені, сухі, усихаючі, пошкоджені, сильно пригнічені екземпляри супутніх і головних деревних порід, а в крайніх (узлісних) рядах проводять обрізку бокових гілок на висоту 1,5-2 метри, а тих, які збільшують проектну ширину смуги та заважають проведенню сільськогосподарських робіт, на висоту до 4-5 метрів. Крім того, в лісових смугах продувної конструкції вирубують небажану поросль, яка з'явилась після попередніх доглядів. У лісових смугах з наявністю чагарників останні омолоджують в два прийоми.

15. Реконструктивні рубки проводяться з метою заміни малоефективних, зріджених, відмираючих насаджень, які втратили свої захисні функції, а також насаджень, породний склад яких не відповідає умовам місцезростання і рубками догляду не можна сформувати потрібну конструкцію.

Реконструктивні рубки можуть бути суцільні і вибіркові, проводяться наступними методами:

суцільна, поєднуються із здійсненням заходів, пов'язаних з відновленням лісових смуг;

часткова звилученням крайніх рядів дерев та чагарників з метою введення нових, більш цінних порід, що відповідають умовам місцезростання;

часткова звилученням крайніх рядів дерев та чагарників з метою зменшення ширини раніше закладених лісових смуг до оптимального розміру;

часткова звилученням внутрішніх рядів дерев і чагарників з метою розширення міжрядь з відновленням агротехнічного догляду за ґрунтом (у випадках сильного задерніння).

16. Створення (відновлення) полезахисних лісових смуг здійснюють шляхом садіння сіянців, саджанців або висівання насіння деревних порід та чагарників, а також природного поновлення на місці загиблих насаджень після їхнього вирубування.

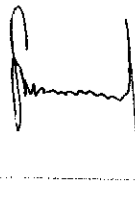
Нові полезахисні лісові смуги створюються з метою завершення системи захисних лісових насаджень відповідних територій.

17. Заходи збереження від пожеж, незаконних рубок, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу проводяться для забезпечення збереженості і підвищення їх меліоративних захисних функцій.

18. Захист полезахисних лісових смуг від шкідників і хвороб забезпечується шляхом систематичного спостереження за станом насаджень, виявлення осередків шкідників і хвороб, їх профілактики, локалізації і ліквідації.

19. На земельних ділянках під лісовими смугами забороняється:

- складувати матеріали;
- влаштувати звалища сміття, снігу та льоду;
- обладнувати стоянки транспортних засобів;
- випалювати суху рослинність, розпалювати багаття;
- добувати з дерев сік, смолу, робити надрізи;
- знищувати мурашники, ловити птахів і звірів.

Монітор

Повідомлення про оприлюднення

проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення»

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення» та аналізу регуляторного впливу зазначеного проекту Міністерство аграрної політики та продовольства робить оголошення про його публікацію.

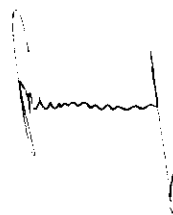
Повний пакет документів до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення» розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua).

Зауваження та пропозиції стосовно проекту та аналізу регуляторного впливу у письмовій та електронній формі просимо надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою:

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, Державна регуляторна служба України, e-mail: inform@dkrp.gov.ua.

01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 24, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Департамент аграрної політики та сільського господарства, e-mail: olga.bondarchuk@minagro.gov.ua, 226-22-12.

**Заступник Міністра аграрної
політики та продовольства України**

В. ТОПЧІЙ

ВИСНОВОК

про проведення антидискримінаційної експертизи проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення»

Проект акта розроблено Міністерством аграрної політики та продовольства України.

1. Положення проекту акта, які містять ознаки дискримінації.

Положення проекту акта не містять ознак дискримінації.

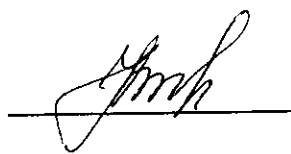
2. Обґрунтування дискримінаційного характеру положень проекту акта.

Положення проекту акта не містять ознак дискримінації.

3. Пропозиції щодо усунення у проекті акта положень, які містять ознаки дискримінації.

Положення проекту акта не містять ознак дискримінації, пропозиції відсутні.

Заступник директора Департаменту
правової та законопроектної роботи -
начальник відділу експертизи
нормативно-правових актів

Т.М. Кузьмінська

«11» лютого 2019 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних
лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського
призначення»

Мета: визначення процедури утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення.

1. Підстава розроблення проекту акта

Проект постанови розроблено на виконання пункту 1 Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 10 липня 2018 р. № 2498-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні», схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 19 вересня 2018 року (протокол № 36).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Законом України від 10 липня 2018 р. № 2498-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні» внесено низку змін до Земельного кодексу України, зокрема якими регулюються питання надання у постійне користування або в оренду земельні ділянки під полезахисними лісовими смугами, які обмежують масив земель сільськогосподарського призначення, а також визначено правовий статус полезахисних лісових смуг.

Земельні ділянки під полезахисними лісовими смугами, які обмежують масив земель сільськогосподарського призначення, з 01.01.2019 не належать до земель лісгосподарського призначення, стають комунальною власністю і можуть передаватися у постійне користування державним або комунальним спеціалізованим підприємствам або в оренду фізичним та юридичним особам з обов'язковим включенням до договору оренди землі умов щодо утримання та збереження таких смуг і забезпечення виконання ними функцій агролісотехнічної меліорації.

Відповідно до абзацу другого частини сьомої статті 37¹ Земельного кодексу України правила утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення, встановлює Кабінет Міністрів України.

Враховуючи невід'ємний зв'язок полезахисних лісосмуг та прилеглих сільськогосподарських угідь, які використовуються для вирощування сільськогосподарської продукції, є необхідність забезпечення використання властивостей захисних насаджень та сільськогосподарських угідь як єдиного комплексу.

Проект постанови розроблений саме на врегулювання особливостей під час використання та розпорядження земельними ділянками в масивах земель сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, фермерського господарства та особистого селянського господарства.

Необхідно зазначити, що Правила утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення розробляються вперше в Україні.

Разом з тим, на практиці при проведенні лісовпорядних робіт та проектуванні заходів у полезахисних лісових смугах (для тих, які надані у користування) застосовуються «Настанови з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень лінійного типу та розташованих у смугах відведення каналів, залізниць, автомобільних доріг», схвалені науково-технічною радою ВО «Укрдержліспроект» (12.11.2012), проблемною вченою радою Навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 07.11.2012), секцією «Охорона рослинного та тваринного світу» науково-технічної ради Міністерства екології та природних ресурсів України (протокол № 4 від 23.11.2012). Вказані вище настанови пройшли виробниче випробування та покладені в основу розробленого проекту Правил.

3. Суть проекту акта

Проектом постанови передбачається затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення (далі – Правила).

Правилами визначається процедура утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення, зокрема встановлюються:

механізм і підстави для проведення заходів;

показники характеристики лісомеліоративного стану насаджень, залежно від виду, конструкції, вікового періоду, лісівничо-меліоративної оцінки;

комплекс заходів поліпшення їх якісних показників, біологічної стійкості і меліоративної ефективності (зріджування в процесі рубок догляду, рубки, пов'язані з реконструкцією, створення (відновлення), агротехнічний догляд та доповнення, збереження від пожеж, незаконних рубок, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу, захист від шкідників і хвороб);

умови, що негативно впливають на збереження та використання полезахисних лісових смуг.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють Конституція України, Земельний кодекс України, Лісовий кодекс України.

4-1. Відповідність засадам реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку

Проект постанови відповідає засадам реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Упровадження положень проекту постанови не потребує додаткових фінансових витрат з державного бюджету.

6. Прогноз впливу

Реалізація проекту постанови сприятиме унормуванню механізмів щодо надання у користування полезахисних лісових смуг та їх утримання і збереження, а також припиненню в них незаконних рубок, пожеж, масового всихання, погіршення санітарного стану.

6-1. Стратегічна екологічна оцінка

Проект постанови Кабінету Міністрів України не є документом державного планування, підготовлений з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

7. Позиція заінтересованих сторін

Реалізація проекту постанови позитивно вплине на забезпечення прав та інтересів землекористувачів, в користуванні яких знаходиться масив земель сільськогосподарського призначення разом з прилеглими полезахисними лісосмугами, в частині ефективного використання та охорони сільськогосподарських земель лісомеліоративними методами, захист їх від деградації та забруднення.

8. Громадське обговорення

Проект акта підлягає оприлюдненню на офіційному веб-порталі Мінагрополітики (minagro.gov.ua) для громадського обговорення.

9. Позиція заінтересованих органів

Проект постанови потребує погодження з Міністерством екології та природних ресурсів України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством фінансів України, Державним агентством лісових ресурсів України, Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру, Державною регуляторною службою України.

10. Правова експертиза

Проект постанови потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

11. Запобігання дискримінації

У проекті постанови відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

11¹. Відповідність принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

У проекті постанови відсутні положення, які порушують принцип збереження рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

12. Запобігання корупції

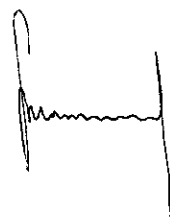
У проекті постанови відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

13. Прогноз результатів

Прийняття проекту постанови сприятиме вирішенню питань щодо використання полезахисних лісових смуг та здійснення в них господарських заходів, які зможуть виконувати землекористувачі в масивах земель сільськогосподарського призначення.

Передбачені проектом заходи дозволять забезпечити належний стан полезахисних лісових смуг та створити сприятливі умови для підвищення їх стійкості, продуктивності, оздоровлення, посилення захисних та інших корисних функцій.

**Заступник Міністра аграрної політики
та продовольства України**

В. ТОПЧІЙ

« ___ » _____ 2019 р.

ВИСНОВОК
про проведення гендерно-правової експертизи
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил
утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на
землях сільськогосподарського призначення»
(далі – проект акта)

Проект нормативно-правового акта розроблено Міністерством аграрної політики та продовольства України

1. Перелік міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та резолюцій міжнародних конференцій, міжнародних організацій, їх органів, використаних під час проведення експертизи.

Під час проведення гендерно-правової експертизи проекту акта застосовувалися: Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, 1966 рік; Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами, 1949 рік; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, 1979 рік; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 1950 рік та протоколи до неї; Європейська соціальна хартія (переглянута), 1996 рік; Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми, 2005 рік; Конвенція про права осіб з інвалідністю, 2006 рік; Конвенція Міжнародної організації праці № 156 про рівне ставлення і рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок: трудящі із сімейними обов'язками, 1981 рік; Конвенція Міжнародної організації праці № 100 про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності, 1951 рік; Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, 1965 рік; Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, 1966 рік; Рамкова конвенція про захист національних меншин, 1995 рік; Загальна декларація прав людини, 1948 рік; Пекінська декларація, 1995 рік; Резолюція 47/135 Генеральної Асамблеї ООН «Декларація про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин», 1992 рік.

2. Перелік актів законодавства, використаних під час експертизи.

Під час проведення гендерно-правової експертизи проекту акта застосовувалися: Конституція України, закони України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про протидію торгівлі людьми».

3. Наявність або відсутність положень проекту нормативно-правового акта, які не відповідають принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

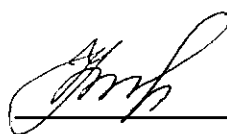
У проекті акта відсутні положення, які не відповідають принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

4. Проведення аналізу положень проекту нормативно-правового акта, які можуть порушувати принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проекті акта відсутні положення, які не відповідають принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

**Заступник директора Департаменту
правової та законопроектної роботи -
начальник відділу експертизи
нормативно-правових актів**

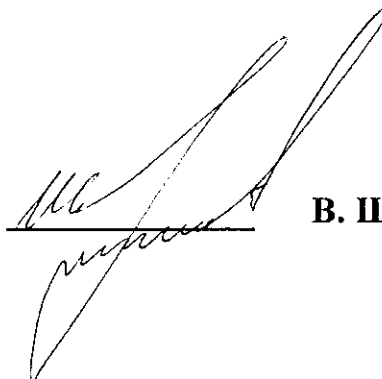
«22» лютого 2019 року

Т. КУЗЬМІНСЬКА

**Заступник Міністра аграрної політики
та продовольства України**

« » _____ 2019 року

В. ШЕРЕМЕТА

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення»

I. Визначення проблеми

У полезахисних лісових смугах, які знаходяться на землях запасу селищних рад, охорона, догляд та відтворення не здійснюються, що призводить до неможливості виконання насадженнями своїх захисних функцій. Внаслідок зрідження насаджень самовільними рубками розвиваються процеси задерніння і ущільнення ґрунтів, поява порослевої і чагарникової рослинності. Часто лісові смуги стають місцем для випасання худоби, звалищ сміття, розсадниками бур'янів, страждають від пожеж під час паління стерні тощо. Відсутність лісівничого догляду призводить до того, що лісові смуги втрачають захисні властивості.

Згідно із статтею 22 Земельного кодексу України полезахисні смуги відносяться до несільськогосподарських угідь земель сільськогосподарського призначення.

Разом з тим, відповідно до статті 4 Лісового кодексу України (далі – Кодекс) захисні насадження лінійного типу відносяться до лісового фонду України у випадку, коли їх площа становить не менше 0,1 га, а у статті 36 Кодексу визначено, що нормативно-правові акти з ведення лісового господарства встановлюють порядок і вимоги до системи заходів з охорони, захисту, використання та відтворення лісів.

Враховуючи вищезазначене, у полезахисних лісових смугах, наданих у власність або постійне користування, можуть здійснюватись лісгосподарські заходи відповідно до чинного законодавства.

Таким чином, основною умовою збереження і належного використання полезахисних лісових смуг є надання їх у власність або постійне користування.

Законом України від 10.07.2018 № 2498-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні» внесено зміни до Земельного кодексу України та врегульовано питання розпорядження земельними ділянками під полезахисними смугами. На виконання положень вищезазначеного Закону України розроблено проект акта про затвердження правил утримання та

збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення.

Передбачені проектом заходи дозволять забезпечити належний стан полезахисних лісових смуг та створити сприятливі умови для підвищення їх стійкості, продуктивності, оздоровлення, посилення захисних та інших корисних функцій.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
У тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

Дана проблема не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки не буде визначено принципово нових нормативних приписів стосовно системного перегляду нормативних документів, що регламентують здійснення лісівничих заходів, захист і збереження полезахисних смуг України.

Позиція щодо відмови від врегулювання цієї проблеми не сприяє визначенню новітніх методів регулювання лісгосподарської діяльності та сприяє існуванню ризиків неправомірного використання полезахисних лісових смуг, а тому є неприйнятною.

Єдиним способом вирішення проблеми, яку передбачається розв'язати, є прийняття запропонованого регуляторного акта.

II. Цілі державного регулювання

Проектом постанови передбачається затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення (далі – Правила).

Правилами визначається процедура утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення, зокрема встановлюються:

механізм і підстави для проведення заходів;

показники характеристики лісомеліоративного стану насаджень, залежно від виду, конструкції, вікового періоду, лісівничо-меліоративної оцінки;

комплекс заходів поліпшення їх якісних показників, біологічної стійкості і меліоративної ефективності (зріджування в процесі рубок догляду, рубки, пов'язані з реконструкцією, створення (відновлення), агротехнічний догляд та доповнення, збереження від пожеж, незаконних рубок, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу, захист від шкідників і хвороб);

умови, що негативно впливають на збереження та використання пожезахисних лісових смуг.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Невтручання і залишення існуючої ситуації	Даний спосіб не дозволяє здійснення невідкладних лісгосподарських заходів у пожезахисних лісових смугах, оперативно ліквідувати осередки небезпечних шкідників лісу, оздоровлювати насадження для підвищення їх біологічної стійкості і запобігати поширенню деградації деревостанів на значних площах.
Альтернатива 2 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України.	Прийняття проекту постанови дозволить врегулювати механізм проведення лісгосподарських заходів, оперативно ліквідувати осередки небезпечних шкідників лісу, оздоровлювати насадження для поліпшення їх якісних показників, біологічної стійкості і меліоративної ефективності та запобігати поширенню деградації деревостанів на значних площах.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Невтручання і залишення існуючої ситуації	Відсутні	Може призвести до безповоротних екологічних наслідків та значних економічних втрат. Непроведення лісгосподарських заходів з поліпшення якісних показників, біологічної стійкості і меліоративної ефективності пожезахисних лісових смуг призведе їх зникнення
Альтернатива 2	Удосконалення механізму	Не передбачаються

<p>Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України.</p>	<p>призначення та суттєве підвищення якості проведення заходів з поліпшення їх якісних показників, біологічної стійкості і меліоративної ефективності на площі 446,1 тис га, які є її національним багатством. Це забезпечить стійкість, високу продуктивність деревостанів, збереження біорізноманіття полежахисних лісових смуг, їх оздоровлення, посилення захисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих і інших корисних для суспільства функцій.</p> <p>Підвищення стійкості лісових екосистем до впливу негативних факторів навколишнього середовища, зростаючого техногенного навантаження, змін клімату.</p> <p>Нарощування ресурсного та екологічного потенціалу лісів.</p> <p>Мінімізування обсягів всихання полежахисних лісових смуг і розповсюдження стовбурових шкідників.</p>	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1 Невтручання і залишення існуючої ситуації</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Втрата можливості використання полежахисних лісових смуг з метою захисту сільськогосподарських</p>

		угідь від вітрової та водної ерозії
Альтернатива 2	Дозволить запобігти виникненню неконтрольованих масштабних патологічних процесів у пожезахисних лісових смугах та не допустити значних безповоротних екологічних і економічних втрат	Тільки часові витрати на ознайомлення з затвердженими Правилами утримання та збереження пожезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення
Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України.		

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	18	2383*	X	відсутні	2401
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,1	99	X	X	100

* Дані щодо кількості суб'єктів господарювання за 2017 рік

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Непроведення лісівничих заходів з утримання пожезахисних лісових смуг призведе до втрат урожайності до 18-20%
Невтручання і залишення існуючої ситуації		

<p>Альтернатива 2</p> <p>Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України.</p>	<p>Застосування суб'єктами господарювання регуляторного акта в практичній діяльності створить умови для здійснення профілактичних заходів, які забезпечать збереження стійкості насаджень, запобігання розвитку патологічних процесів у полезахисних лісових смугах, зменшення шкоди, що завдається шкідниками, хворобами, стихійними природними явищами та техногенними впливами, з урахуванням вимог європейського законодавства та дозволяє уникнути конфлікту інтересів з громадськістю.</p> <p>Створення сприятливих умов для приросту понад 0,4 млн га полезахисних лісових смуг, які сприяють збереженню та підвищенню родючості близько 13 млн га ріллі.</p>	<p>Витрати суб'єкта господарювання на реалізацію регуляторного акта за перший рік складають 94503,36 грн. За п'ять років 294842,8 грн.</p>
--	--	--

Витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта)

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
<p>Альтернатива 1 – Відсутність регулювання. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")</p>	<p>Відсутні</p>
<p>Альтернатива 2 – Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України.</p> <p>Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і</p>	<p>За перший рік становлять: 94503,36 грн. За п'ять років 294842,8 грн</p>

середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акту")

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на виготовлення лісовпорядкування з особливостями агролісомеліоративного впорядкування, грн	125 грн x 356 тис. га/2401 = 18,5 грн	18,5
	Погодження Заходів невідкладних заходів у полезахисних лісових насадженнях, які втрачають свої захисні функції	(2 год. x 10,43) 20,86 грн;	104,3 грн
	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення	-	-
2.	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, грн.	-	-
3.	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), грн.	-	-
4.	Витрати на отримання адміністративних послуг, грн:	-	-
5.	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), грн.	-	-
6.	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, грн.	-	-
7.	Інше (уточнити), грн.	-	-
8.	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), грн.	39,36	122,8
9.	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього	2401	2401

	підприємства, на яких буде поширено регулювання, одиниць		
10.	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), грн.	94503,36	294842,8

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проект постанови.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Невтручання і залишення існуючої ситуації	1	Даний спосіб не дозволяє здійснення невідкладних лісгосподарських заходів у полезахисних лісових смугах, оперативно ліквідувати осередки небезпечних шкідників лісу, оздоровлювати насадження для підвищення їх біологічної стійкості і запобігати поширенню деградації деревостанів на значних площах.
Альтернатива 2 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України.	4	Удосконалення механізму призначення та суттєве підвищення якості проведення заходів з поліпшення їх якісних показників, біологічної стійкості і меліоративної ефективності на площі 446,1 тис га, які є її національним багатством. Це забезпечить стійкість, високу продуктивність деревостанів, збереження біорізноманіття полезахисних лісових смуг, їх оздоровлення, посилення захисних, санітарно-гігієнічних,

	<p>оздоровчих і інших корисних для суспільства функцій.</p> <p>Підвищення стійкості лісових екосистем до впливу негативних факторів навколишнього середовища, зростаючого техногенного навантаження, змін клімату.</p> <p>Нарощування ресурсного та екологічного потенціалу лісів.</p> <p>Мінімізування обсягів всихання полезахисних лісових смуг і розповсюдження стовбурових шкідників.</p>
--	--

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<p>Альтернатива 2</p> <p>Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України.</p>	<p>Забезпечення належного догляду за станом полезахисних лісових насаджень держави на площі 0,4 млн га, своєчасне реагування на можливі фактори негативного впливу на полезахисні лісові насадження та оперативне і якісне здійснення відповідних господарських заходів для збереження лісів, як стратегічно важливого об'єкта екології та економіки.</p>	<p>У громадян, витрати, пов'язані із запровадженням наведеної постанови, відсутні. Витрати суб'єкта господарювання на реалізацію регуляторного акта за перший рік складають 94503,36 грн. За п'ять років 294842,8 грн..</p>	<p>Даний спосіб повністю відповідає нормам Закону та європейським вимогам. Сприяє підвищенню якості проведення заходів з поліпшення санітарного стану полезахисних лісових насаджень.</p>
<p>Альтернатива 1</p> <p>Невтручання і залишення існуючої ситуації</p>	<p>Вигоди цього способу відсутні</p>	<p>У громадян, суб'єктів господарювання та держави витрати відсутні.</p>	<p>Ситуація, яка існує на сьогодні, не дозволяє забезпечити належний санітарний стан лісів та високу</p>

			продуктивність і повноцінне використання ними екологічних функцій.
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України.	Повністю відповідає нормам Закону та європейським вимогам. Розроблено та узгоджено представниками заінтересованих центральних та місцевих органів виконавчої влади, наукових установ	Відсутні
Альтернатива 1 Невтручання і залишення існуючої ситуації.	Вигоди від запропонованого способу відсутні, адже даний механізм не враховує новітні норми міжнародного законодавства і є застарілим.	Відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Способи розв'язання визначеної проблеми.

Прийняття проекту постанови дасть можливість встановити процедуру утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення. Це єдиний на даний час спосіб розв'язання визначених проблем з поліпшення якісних показників, біологічної стійкості і меліоративної ефективності полезахисних лісових смуг.

Вирішення проблеми правомірного призначення відповідних заходів у полезахисних лісових смугах можливе лише шляхом обстеження цих насаджень спеціальною комісією, за участю представників органу місцевого самоврядування, землекористувача та державного спеціалізованого лісозахисного підприємства. Для обстеження насаджень у межах природно-заповідного фонду до складу комісії включається також представник обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, а на території

Автономної Республіки Крим – органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища.

За результатами таких обстежень формуються акт з визначенням характеристики лісомеліоративного стану насаджень і необхідних заходів відповідно до цих Правил, який затверджується органом місцевого самоврядування. Саме таким способом можна забезпечити збереження біологічного різноманіття екосистем, ефективного використання лісових ресурсів та не допускати масового поширення осередків шкідників і хвороб лісу на великі площі.

Впровадження регуляторного акта дозволить ефективніше реалізувати державні інтереси в частині збереження та утримання полезахисних лісових смуг.

Також механізм інформування про управлінські рішення суб'єктів господарювання сприятиме уникненню конфліктних ситуацій на місцях між власниками лісів, постійними лісокористувачами та громадянами.

Організаційні заходи, які необхідно здійснити для впровадження регуляторного акта – землекористувачам, яким полезахисні лісові смуги надані у користування чи оренду необхідно керуватися нормативними приписами цих Правил.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Здійснення фінансових витрат на виконання вимог проекту постанови для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, фізичних осіб не передбачається. Оскільки дія регуляторного акта не поширюється на суб'єкти малого підприємництва, М-тест не проводився.

Необхідно зазначити, що прийняття проекту постанови не передбачає утворення державних структур управління і не потребує додаткових матеріальних та інших витрат.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органам державної влади не потрібно додаткових витрат з бюджету.

Витрати середніх суб'єктів господарювання наведені згідно Додатку 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта відповідно.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Враховуючи безперервність здійснення заходів з утримання полезахисних лісових смуг, проект постанови доцільно запроваджувати на необмежений термін, його дія буде постійною на термін дії відповідної норми у Земельному кодексу України та залежатиме від змін у законодавстві України.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта
 Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – прямих надходжень до державного бюджету не передбачається.

2. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія акта – на всіх власників лісів і постійних лісокористувачів, у поточному році їх кількість становить 2401 суб'єкти господарювання.

3. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – середній, оскільки повідомлення про оприлюднення, проект постанови та аналізу регуляторного впливу акта розміщено на офіційному веб-сайті Мінагрополітики (minagro.gov.ua).

4. Розмір коштів і часу, що необхідно буде витратити суб'єктам господарювання та/або фізичним особам, для виконання вимог акта – розмір коштів та часу не змінюватиметься.

Статистичні показники результативності проекту постанови є:

1. Площа полезахисних лісових смуг, що надана у користування чи оренду.

2. Кількість проведених лісогосподарських заходів у полезахисних лісових насадженнях.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде здійснюватися Мінагрополітики шляхом аналізу результатів проведення заходів у полезахисних лісових насадженнях.

Базове відстеження здійснюватиметься до дня набрання чинності проекту постанови шляхом опрацювання пропозицій від фізичних та юридичних осіб, які надходять до зазначеного проекту постанови.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після набрання чинності постанови, але не пізніше ніж через два роки, на підставі аналізу проведених заходів у полезахисних лісових насадженнях, моніторингу санітарного стану деревостанів.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.